

eo producat: ergo virtualiter inest solo, & consequenter, quid immobile soli, & utrumque dominium in solo, & jure pascendi concurrat, & ex eo census creatur: quam resolutionem firmiter tenet Velazquez de Avendaño *dist. cap. 52. per totam.*

¹² Et ex prædictis rationibus necessario concludere debemus jure pascendi, etiam retractui locum esse: & ita observat Tirag. *de retract. linagier, d. 5. glo. 5. nu. 3.* Marienço *in l. 7. gloss. 1. num. 49. tit. 11. libro 5. recop. & non solum habebit locum re-*

tractus sanguinis, verum etiam societatis, & communitatis, ut in *l. 55. tit. 5. part. 5.* ubi Greg. Lop. verb. *Communalmente*, Matthæus de Afflictis *in tractatu protomis. Gloss. 1. colum. 3.* Marienço *in l. 13. tit. 11. libro 5. nove Recopil. gloss. 3.* & alia plura poteris colligere in proposito, ex his quæ tradit Velazquez de Avendaño *de censibus, cap. 87. cum duobus sequentibus.* Sed jam tempus est, ut receptui canamus, & vela nostræ disputationis contrahamus.

F I N I S.

INDEX

INDEX VERBORVM ET SENTENTIARVM NOTABILIVM,

ad Hunc Tractatum de Pascuis, & jure pascendi privatim,
& peculiariter spectantium.

A

ACCLAMATIO, vel querela extrajudicialis hominum miserabilium, & pauperum in homines divites, vel opulentos, cum quibus congregari, & litigare formidant; juris pascendi præscriptionem interrumpit, capit. 21. numer. 25. p. 93.

Actio Pro usu Pascui Publici, vel ejus proprietate, Popularis est, & cuilibet vicino, vel de populo competit, cap. 29. n. 2. p. 120.

Additamentum alicujus rei, non mutat ejus qualitatem, cap. 10. n. 18. p. 33.

Advocati, Magistri, & Præceptores stipendiarii, ad instar militum, vicinitatis commodis, & emolumentis potiuntur, cap. 4. n. 18. p. 12.

Advocati non possunt retinere scripturas partium, vel acta processus, pro solutione patrocinij, cap. 13. num. 15. p. 49.

Æstimatores antea, quam æstimationem faciant, debent præstare juramentum, & quale, cap. 15. num. 24. & 25. p. 58.

Æstimatores, qui deponunt de damno, debent esse ad minus duo, c. 15. n. 23. p. 58.

Æstimatores si in oppido publicè deputati non sint, à partibus eligentur, ut de Pascui damno deponant, & judicium faciant cap. 15. n. 26. p. 58.

Æstimatores si sunt discordes, non pos-

sunt eligere Tertium, sed hoc spectat ad litigantes, ibidem, num. 27. p. 59.

Æstimatorum judicium utrum sit appellabile, quoad utrumque effectum, traditur remissivè, d. cap. 15. n. 29. p. 59.

Æstimatorum juramentum credulitatis potius quam veritatis est, ibidem n. 25. p. 58.

Agnus cum ad tonsuram venit, regulariter diversum cum matre caput efficit, capite 25. numero 20. pag. 108.

Alienationis verbum latè patet, cap. 11. num. 29. p. 39.

Alberici doctrina in *l. Imperatores* 17. ff. de servitutibus cap. 3. numer. 13. pag. 7.

Animalia Agriculturæ deservientia; poterunt in Pascuo oppidi (ubi prædia quæ coluntur sunt) pascere, c. 4. num. 34. p. 15.

Animalia in alieno Pascuo apprehensa utrum à domino Pascui detineri possint, cap. 13. num. 12. & num. 17. 48. & 49. Referuntur Doctores negativæ assertionis. ibid.

Animalia inventa in Pascuis Principis fisco pro noxa traduntur, in cap. 2 n. 3. p. 3.

Appellatione sublata, non intelligitur sublatus effectus devolutivus, c. 12. n. 27. p. 45.

Aquam ducere ex flumine publico cuilibet conceditur, cap. 18. num. 24. p. 79.

Arbitrium super usu Pascui, ex quibus in ordinatione, seu statuto municipali formari, vel concipi

Index Verborum.

cipi debeat, cap. 3. numero 15. pag. 7.
Armenti nomine, quid in jure nostro significetur, & veniat? ubi plura in proposito ex bonis literis recensentur, cap. 25. numer. 22. pag. 108.
Assignatio, vel nominatio Custodum, non provenit à fonte jurisdictionis, sed à dominio, cap. 19. num. 2. pag. 80.
Augmentum semper sequitur naturam, & qualitatem rei, cui adjicitur, c. 10. num. 27. p. 34.

B

Baldi doctrina in *e. 1. colum. fin. de forma fidelitatis, in usibus feudorum*, c. 5. n. 13. p. 17.
Bona publica, seu pascua alienari poterunt, Regia licentia accedente, c. 11. n. 8. p. 37.
Bona publico usui destinata domini loci, Universitatis, & singulorum formaliter non sunt, cap. 11. n. 1. & 2. p. 36.
Bona vacantia regulariter ad Regem nostrum spectant cap. 23. num. 13. pag. 101.

C

Castra dicuntur membra, & pars civitatis, cap. 10. numer. 5. pag. 31.
Castrum dirutum utrum bona, vel privilegia amittat omnino, cap. 23. n. 20. p. 102.
Causa omissa per ordinationem, vel statutum, videtur remanere in dispositione juris communis, cap. 25. n. 9. pag. 107.
Catulus qui herbam depascit diversum cum Matre Caput efficit, cap. 25. n. 19. p. 108.
Causa, & lis, quando dicatur spectare ad Universitatem, & non ad singulos, capite 32. numero 3. & 4. pag. 135.
Cedens utrum possit compelli jurare de calumnia, & positionibus respondere contra eessionarium remissivè, capite 32. n. 14. p. 136.
Census potest constitui & creari super jure Pascendi, cap. 37. num. 9. & num. 10. pag. 149. Proponitur quædam difficultas, & objectio, cui sa-

tisfit, num. 11. ibid.
Certum de futuris judicari non potest, cap. 13. n. 9. p. 48.
Cives vocantur Municipipes, cap. 7. numer. 4. p. 21.
Civitates, villæ, seu cætera oppida, circa usum Pascui, statuta, & ordinationes facere possunt, capite 12. numero 1. pag. 41. Quod ampliat, ibi numero 2. ibid. Etiam si circa alias res jurisdictionem non habeant. ibid.
Civitate condemnata, etiam suburbia in condemnatione videntur comprehensa, c. 10. n. 7. p. 31.
Civitatis statuta, & consuetudines comprehendunt vicaneos, & comitatenses, ibidem n. 6. ibid.
Clerici, & Monachi, an sicut cæteri cives, & vicini Pascuo publico uti possint, capit. 8. numer. 1. & 2. pag. 23.
Clerici, & Monachi, cives, & vicini reputantur, & quare? ibidem, n. 6. pag. 24.
Clerici, & Monachi, licet Civitatis munera non subeant, onera tamen spiritualia subeunt, ibidem, n. 4. ibid.
Clerici, & Monachi contribuere tenentur in collecta, vel salario custodis terminorum, ibi, numero 11. ibid.
Clerici, & Monachi, quemadmodum pro suis pecoribus alendis Pascuo publico potiuntur, ita & pœnis, & ordinationibus usus Pascui obnoxij sunt, ibidem, numero 10. ibid.
Clerici & Monachi utrum obstricti sint legibus, & ordinationibus circa usum Pascui conditis sicut cæteri vicini, & cives ibidem, num. 7. ibid.
Clericis quare Decima fructuum persolvatur, ibidem, num. 5. ibid.
Clericorum, vel Monachorum pecora in Pascuo vetito inventa, an detineri possint; & quis Judex hujus rei notionem habeat, secularis an verò Ecclesiasticus? ibidem, numero 8. & 12. pag. 25. & cap. 13. num. 31. pag. 51.
Collectis fructibus, seu segetibus, usus herbæ, quæ naturaliter nascitur, & spoliij, quod ibi manet, omnibus est communis; licet in aliquibus locis, vel ex consuetudine, vel ordinatione

Index Verborum.

ne municipali caueatur, ut aliquibus diebus post collectionem fructuum solus dominus agri immitat animalia sua ad depascendum, cap. 16. num. 3. & 4. p. 60.
Commune, an dicatur proprium, capite 26. numero 5. pag. 111.
Commune dicitur proprium, sive nostrum improprie, & per juris fictionem, c. 34. n. 8. p. 140.
Commune non dicitur proprie nostrum, ibidem numer. 4. ibid.
Commune dicitur proprium in re individua, ibidem, num. 13. ibid.
Communio Mater est discordiæ, & frequenter plura jurgia solet excitare c. 22. n. 1. p. 96.
Communio, seu societas perpetua libero arbitrio, de rebus propriis disponendis opponitur, ibidem, n. 4. ibid.
Communione litigia, nullo præstantiori fœdere, quam divisionis, conquiescunt; ibidem numero 7. ibid.
Communione perpetuæ Pactum, vel gravamen, non obligat, c. 22. num. 5. ibid.
Communitas Pascui, omni tempore separari potest, ex aliquorum sententia, capite 22. numero 9. pag. 97.
Communitas Pascui separari non debet, neque potest si jure servitutis fuerit legitime acquisita, & præscripta, vel sententia, quæ transivit in rem judicatam approbata, ibidem, num. 10. ibid.
Communitas usus Pascui: ut muretur, an sufficiat consensus majoris partis sociorum, an verò omnes debeant consentire? explicatur, capite 11. numero 23. pag. 64.
Communitatis Pascui usus, omnibus sociis consentientibus, legitime potest immutari, & in aliud emolumentum converti, ibidem, num. 21. ibid.
Communiter, quod possidetur, naturaliter negligitur, cap. 31. num. 2. p. 129.
Concessio, vide verbo, *Dispositio*.
Concessio juris pascendi regulariter concipi solet per hæc verba, *Para sus granados*, cap. 24. n. 9. pag. 105.
Concessio quælibet metiri debet ex natura contractus ibidem, n. 6. p. 104.

Concessione facta videntur comprehendi, & venire ea omnia, quæ concedens in re concessa habebat, c. 23. num. 9. p. 100.
Concilia oppidorum statuere possunt, & pœnas infligere pro usu Pascui, c. 3. num. 4. p. 5.
Concilium, seu Oppidum solet de stylo nominare tres vicinos, qui in pascui publici lite, positionibus respondeant, c. 31. n. 17. p. 132.
Concilium, seu Universitas renuens nominare vicinos, qui positionibus in Pascui publici lite respondeant, vel si nominari respondere recusent, an habeatur pro confesso, c. 32. n. 19. p. 136.
Confessio, vel responsio positionum facta à personis specialiter nominatis à Concilio, seu Universitate, utrum prætextu erroris revocari possit per Concilium, ibidem, num. 20. ibid.
Confratres De la Mesta, ob vicinitatem, ex speciali privilegio eis indulto, ad damni satisfactionem non tenentur. c. 14. n. 8. p. 53.
Connexorum, idem est judicium, & eadem reputatur qualitas, c. 10. num. 28. p. 34.
Consensus sociorum in mutatione communitatis Pascui usus, an nocet postea venientibus, & aliis, qui paciscentium hæredes non sunt, neque ab eis causam habent, c. 16. num. 22. p. 64.
Consequitur quis ex persona alterius, quod ex sua consequi non valet, c. 26. n. 6. p. 111.
Consors, vel socius debet præferri in venditione rei, (in qua communitatem habet) extraneo, pro eodem pretio, c. 30. numer. 7. p. 126.
Consuetudo, sive ordinatio municipalis pro usu pascui, ligat etiam forenses, c. 12. n. 22. p. 4.
Consuetudo semper attenditur circa usum, & modum pascendi, cap. 3. numero 2. & pag. 5. & c. 6. num. 14. p. 20.
Consuetudine introduci potest, ut oppidum convicinum, possit compelli, ut recipiat in suis Pascuis pecora alterius Oppidi, certo pretio, cap. 27. num. 8. p. 115.
Consuetudini seu ordinationi municipalis circa detentationem, vel inclu-

Index Verborum.

- tionem animalium, est standum, c. 13. num. 24. p. 50.
- Contradictio* quælibet sufficit, siue in re, siue verbis ad declarandum animalium, cap. 21. num. 18. p. 92.
- Custodes* in pascuo ponere possunt, qui in eo jus seruitutis, vel communitatis habent, cap. 19. numero 3. pag. 81.
- Custodes* ponere regulariter potest quodlibet Oppidum, seu communitas, ibid. n. 4. ibid.
- Custodibus* Pascui, seu terminorum, nulla tribuitur iurisdictio, ibid. n. 6. p. 81.
- Custodum* nominatio, & positio non provenit à fonte iurisdictionis, sed à dominio, ibid. numero 2. pag. 80.
- Custodum* salaria persolvi debent ex bonis communitatis, ibid. num. 5. ibid.
- Custos* Pascui publici, quando possit poenam incursum à pecudibus concordare in scio Iudice, ibid. num. 11. p. 82.
- Custos* publicus, juratus, integram fidem circa damnum præstitum, & à pecudibus causatum facit, ibidem n. 12. ibid.
- Custos* publicus Pascui, non potest animalia pignorata detinere: si ei tradantur alia pignora, ibidem, numer. 14. p. 83.
- D
- D**amna in condemnationem restitutionis rei veniunt, ex aliquorum sententia, qui referuntur, c. 15. num. 11. p. 56.
- Damni* appellatione, an veniant expensæ, c. 15. n. 11. p. 57.
- Damni* auctor, ubi non constat, frustra de ejus satisfactione, inquiretur, c. 14. num. 1. p. 51.
- Damni* æstimatores, quando consuetudine, vel statuto municipali sunt assignati, eis fides est adhibenda, cap. 15. n. 21. p. 58.
- Damni* satisfactio per quas actiones peti possit, & in quibus casibus quælibet earum competat, cap. 13. n. 3. & 4. p. 48.
- Damni* satisfactio, quomodo fieri debeat, proponitur, ibidem, num. 2. pag. 46.
- Damnificator* Pascui, qui ex proprio personæ factum damnum in pascuo facit, ab ejus custode detineri, & personaliter pignorari poterit, c. 19. num. 17. p. 83.
- Damnis* agrorum specialius solet per ordinationes municipales provideri, c. 14. num. 5. p. 53.
- Damni* traditur diffinitio, & essentia, c. 15. num. 1. p. 55.
- Damni* traditur duplex differentia, & species, ibidem, num. 2. ibid.
- Damnum* à pecudibus in pasturagio factum, an debeat satisfieri habito respectu ad tempus damni præteriti, an verò futuri temporis sit consideratio habenda, disputandum proponitur, cap. 13. numero 5. pag. 48.
- Damnum* in sententia, quandoque expressum inest, quandoque vero legale, & quomodo exequiri debeat fieri, ut persolvatur, cap. 15. num. 18. p. 57.
- Damnum* in Pasturagio, vel segetibus factum, ubi non constat à quibus pecudibus factum fuerit: Pastori, vel viciniore domino pecudum imputandum est: & plura in probationem adducuntur, cap. 14. n. 2. p. 51. & 52.
- Damnum*, quod afficit fundum, vel agrum, respicit dominum; quod verò afficit fructus, ad commoditatem, & usum spectat, cap. 15. num. 3. pag. 55.
- Damnum*, quod contingit, non venit in consideratione, quando à principio actus, ita se habet ad lucrum, sicut ad damnum, cap. 13. num. 9. pag. 48.
- Damnum*, quod ex sententia, vel condemnatione, restitui debet, intelligitur non solum ante & post litis contestationem, verum post sententiam, usque ad executionem, præstitum, & causatum, cap. 15. num. 16. p. 57.
- Damnum*, quod pecudes tempore detentionis receperint, persolvi debet à detentatore, siue pignorante, c. 15. n. 30. p. 51.
- Damnum*, ut liquidetur, probatio solet fieri per testes, instrumenta, & per æstimatores (vulgò *Appreciatores*.) Et in hac liquidatione, quia ordo debeat servari, quæ exceptiones admittantur, & ad liquidationis iudicium spectent, traditur

Index Verborum.

- ditur remissive, cap. 15. num. 29. p. 58.
- Damnum*, ut quis ob vicinitatem persolvere impetatur: prius debet verificari malefactorem certum inveniri non posse, cap. 14. num. 7. p. 55.
- Damnum* utriusque speciei potest considerari in Pascuo, cap. 15. n. 4. p. 55.
- Damnum*, vide cætera in verbo, *Æstimatores*.
- Debitorem* suum nemo potest propria autoritate capere, cap. 19. n. 16. p. 83.
- Decima* Ecclesiastica debetur ex Pascuo, & ejus factio, gramine, seu herbis, cap. 35. n. 1. p. 142.
- Decima* Ecclesiastica debetur ex lacte, butyro, & caseo pecudum, & in qua quantitate, ibid. n. 14. p. 144.
- Decima* Ecclesiastica debetur ex omnibus fructibus terræ, ibidem, num. 2. p. 142.
- Decima* Ecclesiastica non debetur ex feno, vel herbis à pecoribus in Pascuo consumptis vel depastis, ibidem, num. 7. p. 143.
- Decima* Ecclesiastica pecudum, cui Ecclesiæ, & Parochiæ debeat persolvi, an ei in cuius territorio sunt. Pascuo (ubi pascuntur) an ubi resident domini pecudum, ibidem, n. 15. p. 144.
- Decima* Ecclesiastica tunc debetur ex feno, & herba quando in fasciculis ad domum perducitur, vel alicui venditur, ibidem, nu. 6. p. 143.
- Decima* Ecclesiastica tripliciter causatur ex pecudibus in Pascuo depastibus, quia triplex in eis fructus consideratur; fœtuum, lactis, & lanæ, ibidem, num. 10. ibid.
- Decima* Ecclesiastica persolvitur ex lana pecorum; & pro ea unum ex decem velleribus ibidem, num. 13. p. 144.
- Decima* Ecclesiastica, ut debeat persolvi ex feno, vel herbis Pascui, attendenda est, & multum operatur consuetudo, ibidem, num. 8. p. 143.
- Decima* Pascui, utrum sit prædialis, ibidem, numer. 4. p. 142.
- Decimæ* animalium prædiales reputantur, ibidem, num. 17. p. 144.
- Decimæ* Ecclesiasticæ pecudum; dividuntur inter parochias, in quarum territorio; & Pascuis per certum tempus depascuntur, ibidem, n. fin. ibid.
- Decimus* fœtus in ordine nascendi, ex pecudibus debet pro decima persolvi, quando non apparet de ordine nascendi, debet dari mediocris, ibidem num. 11. p. 143.
- Defensa* quare sic dicta, capite 1. num. 24. p. 3. & ibi *lex* 13. *titul.* 7. *libro* 7. *novæ Recopilat.* intelligitur, ibid.
- Defensa* traditur qualitas & significatio, secundum leges Regni, ibidem, num. 23. ibid.
- Demarcationes* limitum Pascui, probant ejus dominium, c. 28. num. 6. p. 117.
- Demarcatio* limitum Pascui, debet fieri præcedente, citatione Oppidi, vel Domini circumvicini, ibidem, num. 3. ibid.
- Demarcatio* terminorum Pascui ad dominum spectat, ibidem, num. 1. ibid.
- Desidia*, negligentia, vel collusio litigantis ex quibus convincatur, cap. 29. num. 9. p. 121.
- Destinatio*, territorij cujuslibet oppidi ad Regem spectat, cap. 9. num. 3. p. 27.
- Destinatio* territorij facta, quidquid intra limites ejus invenitur, & comprehenditur, illius oppidi cujus est territorium, præsumitur esse, ibidem, nu. 5. ibid.
- Destinatio* territorij, facti est, & sic non præsumitur, sed de ea debet constare, ibidem, nu. 4. ibid.
- Deteriorationes* quando cum melioramentis compensentur, cap. 15. num. 20. p. 58.
- Dies* certus debet assignari, ut locatio Pascui publici concludatur, c. 31. n. 5. p. 130.
- Dispositio* alicujus legis quoties in uno loco per frequentiam actuum contingentium fit, non localis, sed universalis debet habere, cap. 16. nu. 11. pag. 61.
- Dispositio* omnis regulariter comprehendit bona præsentia, non futura, cap. 24. num. 3. p. 103.
- Dispositio*, vel concessio (quantumvis favorabilis) licet quandoque extendatur ad futura, non tamen ubi præjudicium Tertij, ibidem, num. 4. p. 104.
- Distinctio* singularis, qua conciliantur